

Національний музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків відкрив наступну таємницю своїх фондів: показав ще одну порцію безцінної доброти китайського класичного мистецтва XVII–початку XX століть, об'єднавши експонати назвою «Небожителі».

Ольга КРАСОВСЬКА,
Ольга ПРОКОПЧУК (фото)

ИPOSTACИ РИВНОВАГИ

І ПОСТАСІ РІВНОВАГИ

Твори розселилися на стінах і полицях двох зал. Із очей різнохарактерних божеств на землян XXI століття, зіпсованих матеріально перерозвинутою цивілізацією, ллється світло. Тему небожителів переважно втілено в живописних сувоях. Також тут представлено скульптуру, ювелірку, кераміку, одяг. Є копії мистецьких об'єктів аж надто сивої давнини, зроблені пізніше: таке собі звернення майстрів до останнього з «Шести законів живопису» теоретика V століття Се Хе стосовно вміння художників інтерпретувати твори заради їхнього збереження для нащадків. У часто спалюваному війнами древньому дерев'яному Китаї копіювання рятувало шовкові та паперові сувої.

Герої творинь примружують очі, забавляються, сумують, займаються неземними чи то цілком житейськими справами. І поза цим усім занурюють нас у спокій. Он той Володар неба приборкує злих духів, а той скромний чоловічок зрізає бамбук. Ось – вишиті на шовку аркуші з книги про учнів Будди. А он там, трохи далі, – яскрава жіноча кофтинка з також вишитими драконами, що аж скриплять блискучими хвостами: нитки ж бо не лише шовкові – металеві. Скромно причаїлася в куточку піалоподібна посудинка: вона пригадує священні часи керамічних канонів, коли до кількадечної випічки сформовані вироби просушувалися майже рік. Піднесений настрій у скульптурного бога літератури, що випнув ріжки. Неподаляк – обручка-талісман для захисту від п'яти отруйних тварин. У сюжеті вплетені архетипові водоспади, метелики, рисові поля, ланцюжки буйволівих стад, тайнописи річок, славновісне рівняння Шань-Шуй – «гори-води» (шановані елементи природи, з якими асоціюється нескінченне протиборство між світлим і темним). Про рівновагу всього сущого віщував на вернісажі й гуджен – струнно-щипковий музичний інструмент (подібний до гусел), родом із найглибших глибин історії Піднебесної. Кажуть, перші його струни вироблялися з шовку. Нині вони сталеві. Озброївшись медіаторами з пазурами, із гуджена витискав світлу тугу музикант Костянтин Бушинський. А потім – китайська дівчинка, схожа на порцелянову ляльку (даруйте за штамп) неземної краси. Як і належить виставці, присвяченій небожителям.

P. S. Куратор виставки – Марта Логвин, китаїст, науковий співробітник відділу Сходу Національного музею мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, керівник проекту – Галина Біленко, завідувач відділу Сходу НММХ. Виставка триватиме до 10 травня ц. р.

